

10 Internationale regelingen inzake de verwijdering en de overname van personen

10.1 Algemeen

Het betreft hier in de eerste plaats de regeling inzake de overname van personen in Beneluxverband. Art. 9 van de Overeenkomst van 11 april 1960 (Trb. 1960, 40) inzake de verlegging van de personencontrole naar de buitengrenzen van het Beneluxgebied voorziet in de verplichting tot overname in gevallen en onder voorwaarden, nader vast te stellen door de Ministeriële Werkgroep voor het Personenverkeer, als bedoeld in art. 1 van de overeenkomst.

Deze bepaling is nader uitgewerkt in de Beschikking van genoemde Ministeriële Werkgroep van 28 juni 1967 betreffende de verwijdering en de overname van personen (Trb. 1978, 171).

Voorts wordt aandacht besteed aan de overeenkomsten welke door de drie Beneluxlanden gezamenlijk zijn gesloten met de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk betrekking hebbend op het overnemen van personen aan de grens.

Voor de toepassing van deze overeenkomsten worden de Beneluxlanden als één partij beschouwd.

In 10.2 en 10.3 wordt de procedure behandeld in geval van verwijdering uit Nederland met overgave aan de buitenlandse (grens-)autoriteiten.

In het omgekeerde geval (dus bij overgave aan de Nederlandse autoriteiten) geldt dat, hetzij vanwege het ministerie van Justitie, hetzij door de desbetreffende grensautoriteiten, contact wordt opgenomen met het betrokken hoofd van plaatselijke politie, teneinde te overleggen wat vervolgens met de vreemdeling dient te geschieden.

Met het oog op de toepassing van de uitvoering van bedoelde regelingen en overeenkomsten is het van belang dat er een goede wederzijdse samenwerking en informatie-uitwisseling bestaat tussen de hoofden van plaatselijke politie en de betrokken grensautoriteiten.

10.2 Overname in Beneluxverband

10.2.1 Verwijdering van Belgische en Luxemburgse onderdanen

Belgen en Luxemburgers dienen in de regel, met toepassing van het bepaalde in art. 24 Vw, in staat te worden gesteld om eigener beweging het land te verlaten.

Slechts indien daarvoor, uit een oogpunt van openbare orde of nationale veiligheid klemmende redenen aanwezig zijn, vindt hun uitzetting plaats door middel van overgave aan de Belgische of Luxemburgse grensautoriteiten.

In daarvoor in aanmerking komende gevallen kan het hoofd van plaatselijke politie zich in verbinding stellen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

10.2.2 Terugzending Belgische minderjarigen

Ingevolge de notawisseling welke op 21 juli 1913 te Brussel plaatsvond tussen de Nederlandse en Belgische regering, geldt een speciale regeling met betrekking tot de terugleiding van minderjarigen, die zich aan het wettig over hun gesteld gezag hebben onttrokken. De tekst van deze nota's is opgenomen in het Staatsblad van 14 oktober 1913, 371.

Omtrent de terugzending wordt - ingevolgde deze regeling - vóóraf overleg gepleegd tussen de bevoegde Belgische en Nederlandse justitie-autoriteiten. Het hoofd van plaatselijke politie dient zich in een voorkomend geval in verbinding te stellen met het ministerie van Justitie (zie A 2), opdat vanwege dit ministerie terzake overleg met het Belgische ministerie van Justitie kan worden gepleegd.

10.2.3 Verwijdering van vreemdelingen die niet de Belgische of Luxemburgse nationaliteit bezitten

10.2.3.1 Hoofdregels

a. Uitzetting naar België of Luxemburg van vreemdelingen, die niet de Belgische of Luxemburgse nationaliteit bezitten, vindt als regel plaats door middel van overgave aan de Belgische of Luxemburgse grensautoriteiten.

De overname van personen aan de Nederlands-Belgische grens geschiedt op een der plaatsen aangeduid in bijlage C 10.

b. Vreemdelingen aan wie hier te lande een vergunning tot verblijf werd verleend, kunnen na het verstrijken van de geldigheidsduur of na de intrekking van die vergunning alleen dan nog naar België of Luxemburg worden verwijderd, indien zij houder zijn van een Belgisch of Luxemburgs document, op grond waarvan hun terugkeer naar een dezer landen gewaarborgd is.

10.2.3.2 Onmiddellijke uitzetting naar België of Luxemburg

Uitzetting naar België of Luxemburg zonder voorafgaand overleg tussen de wederzijdse ministeries van Justitie kan geschieden indien:

- kan worden aangetoond dat de betrokken vreemdeling het Beneluxgebied via België of Luxemburg is binnen

gekomen en zich vervolgens naar Nederland heeft begeven zonder te voldoen aan de voor het hebben van toegang gestelde eisen (zie A 3, onder 2) en

- de vreemdeling binnen twee weken na zijn binnenkomst in ons land is aangetroffen.

Beslissend is hier het tijdstip van aantreffen; de overgave zelf kan eventueel ook op een later tijdstip plaatsvinden, bijvoorbeeld indien tegen de betrokkene eerst een strafrechtelijk onderzoek moet worden ingesteld, of indien diens gezondheidstoestand een onmiddellijke uitzetting in de weg staat.

In een dergelijke situatie dient het verzoek om overname echter terstond na het aantreffen te geschieden. Uitzetting naar België dan wel Luxemburg dient te geschieden door het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar de vreemdeling is aangetroffen, en wel door tussenkomst van een der daarvoor aangewezen brigade-commandanten der Koninklijke Marechaussee (zie C 10) met gebruikmaking van een formulier 'opdracht tot overgave aan buitenlandse grensautoriteiten' in drievoud (model D 36).

Daarbij dienen te worden overgelegd een afschrift van het opgemaakte proces-verbaal of rapport van verhoor alsmede - zoveel mogelijk - alle in het bezit van de vreemdeling aangetroffen voorwerpen of bescheiden, waaruit kan blijken dat er van binnenkomst vanuit België of Luxemburg sprake is (zie mede met het oog hierop art. 46, eerste lid, aanhef en onder d, VV). Eén exemplaar van het vorenbedoelde formulier wordt door de betrokken brigade-commandant op de daarvoor bestemde plaats ondertekend en terstond wederom ter hand gesteld van de ambtenaar, die de vreemdeling heeft overgebracht.

Het hoofd van plaatselijke politie dient omtrent de uitzetting van de vreemdeling vóór of telefonisch overleg te plegen met de betrokken brigade-commandant. Indien sprake is van uitzetting naar Luxemburg kan het hoofd van plaatselijke politie, indien zulks met het oog op de bevordering van een goede gang van zaken gewenst is, een bijzondere aanwijzing vragen aan de Minister van Justitie (zie A 2).

De Belgische of Luxemburgse autoriteiten kunnen door hen overgenomen vreemdelingen nog binnen een termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de datum van overname, teruggeven, indien uit een door hen ingesteld onderzoek blijkt, dat niet aan de voorwaarden voor overname werd voldaan.

Voor de Belgische of Luxemburgse grensautoriteiten bestaat geen verplichting tot overname in het geval dat vreemdelingen vanuit de Bondsrepubliek Duitsland op on-

regelmatige wijze over het Belgisch-Duitse of Luxemburgs-Duitse deel van de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Duitsland het Beneluxgebied zijn binnengekomen.

Zodanige vreemdelingen dienen op grond van de tussen de Beneluxlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten overeenkomst inzake het overnemen van personen aan de grens rechtstreeks door Nederland aan Duitsland te worden verwijderd (zie 10.3.4).

Voorts is in Beneluxverband overeengekomen dat ten aanzien van Britse onderdanen, die houder zijn van reisdocumenten op grond waarvan hun toelating tot het Verenigd Koninkrijk gewaarborgd is, en die uitgezet dienen te worden, géén verzoek om overname zal worden gedaan, doch dat deze vreemdelingen door de autoriteiten van het Beneluxland, waarin zij zijn aangetroffen, rechtstreeks naar Engeland zullen worden verwijderd.

10.2.3.3 Uitzetting na overleg tussen de ministeries van Justitie der Beneluxlanden

Indien het betreft vreemdelingen, behorende tot een der ondervermelde categorieën, mag hun uitzetting naar België of Luxemburg slechts plaatsvinden na voorafgaand overleg tussen de wederzijdse ministeries van Justitie; het hoofd van plaatselijke politie dient daartoe terstond telefonisch contact op te nemen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

a. Vreemdelingen, die vanuit België Nederland zijn binnengekomen, zonder te hebben voldaan aan de voor het hebben van toegang gestelde vereisten (zie A 3 onder 2) en die ten minste twee weken, doch niet langer dan zes maanden, na hun binnenkomst hier te lande zijn aangetroffen.

Deze vreemdelingen worden teruggenomen door het Beneluxland waar zij verblijf hielden of via welks grenzen zij het Benelux-gebied zijn ingereisd.

Een zodanige verplichting is voor België of Luxemburg echter niet aanwezig, indien de vreemdeling korter dan veertien dagen op onregelmatige wijze in dat land heeft vertoefd en hij tevens op dat tijdstip van aantreffen sedert meer dan vier maanden in Nederland verblijf heeft gehouden.

b. Vreemdelingen, die het Beneluxgebied zijn binnengekomen als houder van een geldig, door de Belgische of Luxemburgse autoriteiten afgegeven visum.

Deze vreemdelingen worden teruggenomen door het land welks autoriteiten het visum heeft afgegeven.

De terugnameverplichting vervalt indien de vreemdeling sedert het verstrijken van de geldigheidsduur van het visum langer dan zes maanden in Nederland heeft verbleven.

c. Vreemdelingen, die hun woon- of verblijfplaats hebben in België of Luxemburg en die houder zijn van een Belgisch bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister of van een Belgische identiteitskaart voor vreemdelingen, dan wel van een Luxemburgse identiteitskaart voor vreemdelingen. De terugname vindt plaats door het land dat het document heeft afgegeven.

Een terugnameverplichting is niet meer aanwezig indien de vreemdeling sedert het verstrijken van de geldigheidsduur van het document langer dan zes maanden in Nederland heeft verbleven.

d. Buitenlandse zeelieden aan wie door de Belgische autoriteiten is toegestaan om, gedurende de tijd dat hun schip ligplaats heeft in een Belgische haven, te passagieren en die na het vertrek van dat schip zijn achtergebleven, alsmede buitenlandse zeelieden, die na hun afmonstering van een schip in een Belgische haven, toestemming hebben verkregen om in België werk aan boord van een ander schip te zoeken en die zich vervolgens naar Nederland hebben begeven.

Deze categorieën zeelieden worden door België teruggenomen, tenzij zij langer dan zes maanden in Nederland verblijf hebben gehouden.

In de hierboven onder a tot d genoemde gevallen mag uitzetting slechts plaatsvinden, indien de Minister van Justitie daartoe een last gegeven heeft (zie artt. 23, eerste lid, Vw j° 47 Vv en 23, vijfde lid, Vw j° 48 VV). Deze last wordt niet verstrekt dan nadat - na gepleegd overleg met het Belgische of Luxemburgse ministerie van Justitie - van Belgische of Luxemburgse zijde de vereiste toestemming tot overname is gegeven.

Indien de last tot uitzetting wordt gegeven, gaat deze vergezeld van aanwijzingen omtrent het tijdstip en de wijze van verwijdering naar België c.q. naar Luxemburg. Voor de overgave dient gebruik te worden gemaakt van een formulier 'opdracht tot overgave aan buitenlandse grensautoriteiten', in drievoud (model D 36) en wel door tussenkomst van één der daarvoor aangewezen brigade-commandanten der Koninklijke Marechaussee (zie C 10).

10.2.3.4 Doorzending van vreemdelingen, bestemd voor verwijdering naar derde landen

Ingevolge de in Beneluxverband getroffen regeling zal elk Beneluxland toestemming verlenen tot doorreis door zijn gebied van vreemdelingen, ten aanzien van wie een ander Beneluxland een beslissing tot verwijdering heeft genomen en die naar derde landen verwijderd kunnen

worden, indien de verwijdering aldus op de snelste en eenvoudigste wijze kan worden uitgevoerd. De aan de doorreis (en eventueel begeleiding) verbonden kosten komen ten laste van het land dat de maatregel van verwijdering heeft genomen.

De Belgische autoriteiten zullen eveneens hun medewerking verlenen aan de overgave van uit Nederland te verwijderen vreemdelingen aan de Luxemburgse autoriteiten, indien deze toestemming tot overname van zodanige vreemdelingen hebben gegeven.

Omtrent de doorzending dient steeds tevoren overleg te worden gepleegd tussen de wederzijdse ministeries van Justitie.

Indien een hoofd van plaatselijke politie van oordeel is dat er aanleiding bestaat een beroep op de medewerking van de Belgische - en eventueel de Luxemburgse - autoriteiten te doen om een uit ons land te verwijderen vreemdeling door hun gebied te begeleiden, dient dat hoofd van plaatselijke politie steeds (telefonisch) contact op te nemen met het ministerie van Justitie (zie A 2), opdat vanwege het ministerie contact kan worden opgenomen met het Belgische (eventueel Luxemburgse) ministerie van Justitie.

Indien anderzijds aan een verzoek van de Belgische of Luxemburgse autoriteiten om doorzending onder geleide van vreemdelingen door Nederlands gebied wordt voldaan, zullen vanwege het Nederlandse ministerie van Justitie van geval tot geval instructies aan de betreffende autoriteiten worden verstrekt.

10.2.3.5 Vluchtelingen

In Beneluxverband is een regeling getroffen inzake het recht op terugkeer van werkende vluchtelingen, tevens inhoudende een terugnameverplichting onder bepaalde voorwaarden.

Hiervoor wordt verwezen naar B 7, onder 7.6, en bijlage C 38.

10.3 Verwijdering van vreemdelingen naar de Bondsrepubliek Duitsland

10.3.1 Algemeen

Tussen de Beneluxlanden en de Bondsrepubliek Duitsland is een overeenkomst gesloten inzake het overnemen van personen aan de grens.

Daarin wordt onder meer bepaald in welke gevallen de overname van naar elkaars gebied uit te zetten vreemde-

lingen, hetzij onmiddellijk, hetzij door middel van een vereenvoudigde procedure, kan plaatsvinden.
De overeenkomst werd op 17 mei 1966 te Bonn gesloten; de tekst is opgenomen in Trb. 1966, 166.
In gevallen, waarin de overeenkomst niet voorziet, blijft het plegen van diplomatiek overleg omtrent de overname van vreemdelingen mogelijk.

10.3.2 Hoofdregelels betreffende de verwijdering

a. Tenzij de Minister van Justitie uitdrukkelijk een andere gedragslijn heeft goedgekeurd of voorgeschreven dient uitzetting van vreemdelingen naar Duitsland uitsluitend plaats te vinden door middel van overgave aan de Duitse grensautoriteiten.

b. De overgave en overname van personen aan de Nederlands-Duitse grens geschiedt aan een der in de bijlage C 11 genoemde doorlaatposten.

c. Vreemdelingen van Duitse nationaliteit, die voor uitzetting in aanmerking komen, dienen steeds naar Duitsland te worden verwijderd.
Eenzelfde gedragslijn moet worden gevolgd ten aanzien van uit Duitsland afkomstige vreemdelingen die op onregelmatige wijze het Beneluxgebied zijn binnengekomen en die rechtstreeks naar Duitsland kunnen worden verwijderd (zie 10.3.4), ook al heeft de grensoverschrijding plaatsgevonden over het Belgisch-Duitse of Luxemburgs-Duitse deel van de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Duitsland (voor de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst wordt het gezamenlijke grondgebied van de drie Beneluxlanden als één gebied beschouwd).

d. Vreemdelingen van Franse nationaliteit, die voor uitzetting in aanmerking komen, mogen niet naar Duitsland worden verwijderd, doch behoren, hetzij ter overname, hetzij ter doorgeleiding, aan de Belgische grensautoriteiten te worden overgegeven.

e. Voor de toepassing van de bepalingen van de onderwerpelijke Benelux-overeenkomst met Duitsland wordt onder 'op onwettige wijze binnenkomen' verstaan: overschrijding van de gemeenschappelijke grens, zonder te voldoen aan de verplichting zich langs een doorlaatpost te begeven.

10.3.3 Verwijdering van Duitse onderdanen

Art. 3 van de overeenkomst luidt:

'1. De regering van de Bondsrepubliek Duitsland neemt Duitse onderdanen die de autoriteiten van een der

Beneluxlanden voornemens zijn uit het Beneluxgebied te verwijderen, zonder formaliteiten en zonder tussenkomst van haar diplomatieke vertegenwoordigingen over, voor zover kan worden aangetoond of aannemelijk gemaakt dat deze personen de Duitse nationaliteit bezitten.

2. Het bezit van de Duitse nationaliteit kan worden aangetoond of aannemelijk gemaakt aan de hand van een 'Heimatschein', een nationaliteitsbewijs (Statsangehörigkeitsausweis), een naturalisatiebewijs (Einbürgerungsurkunde'), een Duits paspoort (Deutscher Reisepass), een identiteitskaart afgegeven door de Bondsrepubliek Duitsland (Bundespersonalausweis) of een 'Temporary Travel Document', ook indien deze ten onrechte zijn afgegeven of sedert ten hoogste tien jaar zijn verlopen.

Bedoelde nationaliteit kan eveneens op grond van andere gegevens aannemelijk worden gemaakt.

3. Zulke personen worden overgenomen op vertoon van een der in lid 2 opgesomde documenten dan wel op grond van andere bescheiden waaruit hun nationaliteit kan worden afgeleid.

4. De regering van elk der Beneluxlanden zal de door haar overeenkomstig de bepalingen van de leden 1 tot en met 3 overgegeven personen terugnemen, indien uit een onmiddellijk na de overgave, door de autoriteiten van de Bondsrepubliek Duitsland ingesteld nader onderzoek, blijkt dat deze personen op het ogenblik van verwijdering uit het Beneluxgebied niet in het bezit waren van de Duitse nationaliteit, een en ander voor zover voor de regering van de Bondsrepubliek Duitsland geen verplichting tot overname op grond van art. 4 of 5 bestaat.

5. Indien het in lid 2 genoemde bewijs niet kan worden geleverd of de verstrekte gegevens onvoldoende zijn om het bezit van de Duitse nationaliteit aannemelijk te maken, is het overnemen afhankelijk van een overnameverklaring.'

De overname door de Duitse grensautoriteiten zal aanstonds dienen te geschieden, indien kan worden aangetoond of aannemelijk kan worden gemaakt dat de te verwijderen persoon de Duitse nationaliteit bezit. Dit is steeds het geval, indien de vreemdeling houder is van een der in het tweede lid van bovengenoemd artikel 3 van de overeenkomst vermelde bescheiden, doch het bezit van de Duitse nationaliteit kan ook op andere wijze aannemelijk worden gemaakt (bijvoorbeeld op grond van de door de betrokken vreemdeling afgelegde verklaringen). De documenten of verklaringen waaruit het bezit van de

Duitse nationaliteit kan blijken, moeten bij de overgave van de vreemdeling worden overgelegd.

Het bezit van de Duitse nationaliteit behoeft niet te worden bewezen of aannemelijk te worden gemaakt, indien kan worden aangetoond dat het een illegale grensoverschrijder betreft, die binnen een maand na zijn binnenkomst in het Beneluxgebied is aangetroffen; in dat geval is art. 5 van de overeenkomst van toepassing (zie 10.3.4).

De uitzetting geschiedt vanwege het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar de vreemdeling is aangetroffen en wel door tussenkomst van de daartoe aangewezen brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee (zie bijlage C 11).

10.3.4 Verwijdering van vreemdelingen, die niet de Duitse nationaliteit bezitten

10.3.4.1 Algemeen

Verwijdering naar Duitsland van vreemdelingen niet zijnde Belgen, Luxemburgers of Fransen vindt niet alleen plaats indien deze personen via de Nederlands-Duitse grens ons land zijn binnengekomen, doch ook indien sprake is van een binnenkomst in het Beneluxgebied langs de andere buitengrenzen van dit gebied (bij de toepassing van deze overeenkomst worden de Beneluxlanden als één partij beschouwd; zie ook 10.3.2 onder c).

10.3.4.2 Onmiddellijke uitzetting naar de Bondsrepubliek Duitsland

Art. 5 van de overeenkomst luidt:

'1. Personen die, komende uit het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland, het Beneluxgebied over de gemeenschappelijke grens op onwettige wijze zijn binnengekomen, kunnen binnen een maand na de grensoverschrijding aan de grensautoriteiten van de Bondsrepubliek Duitsland worden overgegeven en moeten door hen zonder formaliteiten worden overgenomen indien de grensautoriteiten van een der Beneluxlanden gegevens verstrekken aan de hand waarvan de grensautoriteiten van de Bondsrepubliek Duitsland kunnen vaststellen dat aan de voorwaarden tot overgave is voldaan. De overgave kan ook plaatsvinden na het verstrijken van de termijn van een maand, indien de autoriteiten van een der Beneluxlanden de autoriteiten van de Bondsrepubliek Duitsland binnen deze termijn in kennis hebben gesteld van hun voornemen tot overgave.

2. De verplichting tot overname bestaat niet ten aan-

zien van personen die onderdaan zijn van een Staat waarmee een van de Beneluxlanden een gemeenschappelijke grens heeft en die aan deze Staat kunnen worden overgegeven.

3. De regering van elk der Beneluxlanden neemt door haar overgegeven personen terug, indien uit een onmiddellijk door de autoriteiten van de Bondsrepubliek Duitsland ingesteld nader onderzoek blijkt dat aan de voorwaarden tot overgave niet is voldaan.'

Ingevolge dit artikel zal de overname van illegale grensoverschrijders door de Duitse grensautoriteiten dienen te geschieden indien:

- a. de vreemdeling binnen een maand na zijn binnenkomst in het Beneluxgebied is aangetroffen en
- b. aan de Duitse grensautoriteiten de nodige inlichtingen worden verstrekt op grond waarvan zij kunnen vaststellen dat de vreemdeling inderdaad op onwettige wijze (d.w.z. buiten een doorlaatpost om) de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Duitsland heeft overschreden.

Voor de vaststelling van de onder a. bedoelde termijn is bepalend het tijdstip waarop de vreemdeling werd aangetroffen; de overgave zelf kan eventueel ook op een later tijdstip plaatsvinden, bijvoorbeeld indien tegen de betrokkene eerst een strafrechtelijk onderzoek moet worden ingesteld, of indien, diens gezondheidstoestand een belemmering vormt voor zijn onmiddellijke uitzetting.

In zodanig geval dient echter zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een maand na de illegale grensoverschrijding, aan de Duitse grensautoriteiten een voorlopige mededeling te worden gedaan van de voorgenomen uitzetting.

Indien zich geen bijzondere omstandigheden voordoen dient de uitzetting steeds onverwijld te geschieden. Behoort de vreemdeling tot één van de categorieën zoals hiervoor vermeld onder 5.4 dan dient ten spoedigste contact te worden opgenomen met het ministerie van Justitie (zie A 2) teneinde te vernemen of de vereiste last tot uitzetting wordt verstrekt.

Betreft het vreemdelingen niet zijnde Belgen, Luxemburgers of Fransen, die via de Belgisch-Duitse of Luxemburgs-Duitse grens het Beneluxgebied zijn binnengekomen, dan kan met het oog op de overname van de vreemdeling door de Duitse grensautoriteiten nodig zijn in België of in Luxemburg nadere inlichtingen in te winnen omtrent de illegale grensoverschrijding.

In zodanig geval dient aanstonds contact te worden opgenomen met het ministerie van Justitie (zie A 2), opdat de nodige informatie kan worden verkregen.

De uitzetting geschiedt vanwege het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar de vreemdeling is aangetroffen en wel door tussenkomst van de daarvoor aangewezen brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee (zie bijlage C 11), met gebruikmaking van een 'opdracht tot overgave aan buitenlandse grensautoriteiten', in drievoud (model D 36).

Daarbij worden overgelegd een afschrift van het terzake van illegale grensoverschrijding opgemaakte procesverbaal of rapport alsmede - zoveel mogelijk - alle voorwerpen of bescheiden waaruit kan blijken dat er inderdaad van een illegale grensoverschrijding vanuit Duitsland sprake is (zie mede met het oog hierop de artt. 15, aanhef en onder b, en 46, eerste lid, aanhef en onder d, VV).

Indien de vreemdeling door de Duitse autoriteiten geweigerd wordt, kan deze wederom ter beschikking worden gesteld van het betrokken hoofd van plaatselijke politie.

In een dergelijk geval zal nader overleg dienen te worden gepleegd met het ministerie van Justitie (zie A 2) omtrent de vraag of de verwijdering van de vreemdeling uit ons land alsnog dient te worden bewerkstelligd c.q. aan welke speciale maatregelen van toezicht de vreemdeling moet worden onderworpen.

De Duitse autoriteiten kunnen door hen overgenomen vreemdelingen wederom teruggeven, indien uit een onmiddellijk door hen ingesteld nader onderzoek is gebleken, dat niet aan de voorwaarden tot overgave is voldaan (zie art. 5, derde lid, van de overeenkomst).

10.3.4.3 Uitzetting na overleg tussen de bevoegde wederzijdse ministeries

Art. 4 van de overeenkomst luidt:

'1. De regering van de Bondsrepubliek Duitsland zal op verzoek van de autoriteiten van een van de Benelux-landen personen overnemen die geen onderdaan zijn van de Staten die Partij zijn bij deze overeenkomst, indien deze personen uit het gebied van de Bondsrepubliek Duitsland over de gemeenschappelijke grens op onwettige wijze het grondgebied van de Benelux zijn binnengekomen.

2. Deze bepaling is slechts van toepassing, indien het verzoek tot overname wordt ingediend binnen zes maanden nadat deze personen het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland hebben verlaten en indien zij tenminste twee weken op het grondgebied van de Bonds-

republiek Duitsland hebben verbleven en na het overschrijden van de grens niet in een van de Beneluxlanden worden toegelaten als vluchteling in de zin van de Overeenkomst met betrekking tot de status van vluchtelingen van 28 juli 1951.

3. De regering van de Bondsrepubliek Duitsland zal vluchtelingen die door de Duitse autoriteiten zijn toegelaten als vluchteling in de zin van de Overeenkomst met betrekking tot de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 en die in het Beneluxgebied verblijven, op verzoek van de autoriteiten van een der Beneluxlanden te allen tijde overnemen, tenzij de autoriteiten van een der Beneluxlanden hun een verblijfsvergunning hebben verleend.

4. De verplichting tot overname bestaat niet ten aanzien van personen die onderdaan zijn van een Staat, waarmede een van de Beneluxlanden een gemeenschappelijke grens heeft, en die aan deze Staat kunnen worden overgegeven.'

Uit dit artikel blijkt - in samenhang met art. 5 van de overeenkomst (zie 10.3.4.2) - dat vreemdelingen die, komende uit Duitsland, op illegale wijze de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Duitsland hebben overschreden en die in een periode liggende tussen één maand en zes maanden na hun binnenkomst zijn aangetroffen, naar Duitsland kunnen worden uitgezet, doch alleen na vooraf verkregen toestemming van het ministerie van Binnenlandse Zaken van de Bondsrepubliek Duitsland.

Een verplichting tot terugname is derhalve niet aanwezig indien:

- a. het verzoek tot overname niet is ingediend binnen zes maanden nadat de betreffende vreemdeling het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland heeft verlaten (de overgave zelf kan, indien daarvoor bijzondere redenen aanwezig zijn, ook na het verstrijken van de termijn van zes maanden plaatsvinden);
- b. de vreemdeling vóór zijn illegale binnenkomst in het Beneluxgebied korter dan veertien dagen op het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek heeft verbleven (het doet hier niet ter zake of dit verblijf geoorloofd dan wel illegaal was; is de vreemdeling dus bijvoorbeeld met een geldig Duits visum Duitsland binnengekomen en heeft hij zich vervolgens - binnen veertien dagen - op illegale wijze naar het Beneluxgebied begeven, dan is Duitsland niet meer tot terugname verplicht, indien hij eerst later dan een maand na zijn binnenkomst in een der Benelux-

landen wordt aangetroffen);

- c. de vreemdeling inmiddels in een der Beneluxlanden als vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève verblijf werd toegestaan;
- d. het een Belg of een Luxemburger, dan wel een vreemdeling van Franse nationaliteit betreft.

Ten aanzien van vreemdelingen die door de Duitse autoriteiten zijn toegelaten als vluchteling in de zin van het Geneefse Vluchtelingenverdrag, geldt ten slotte nog de speciale bepaling, dat deze door Duitsland worden teruggenomen, zolang hun geen titel tot verblijf in een der Beneluxlanden wordt verleend (in deze gevallen geldt dus niet de eis, dat het verzoek om overname binnen zes maanden na de binnenkomst van de vreemdeling moet zijn ingediend of dat het - voorafgaand - verblijf van de vreemdeling op Duits gebied tenminste veertien dagen moet hebben geduurd).

In gevallen waarin er krachtens het vorenstaande een verplichting tot overname aanwezig is dient voorafgaand overleg te worden gepleegd tussen het ministerie van Justitie van het betreffende Beneluxland en het Duitse ministerie van Binnenlandse Zaken.

Uitzetting mag dan slechts plaatsvinden indien de Minister van Justitie daartoe een last gegeven heeft (zie art. 23, eerste lid, Vw j^o artt. 47 VV en 23, vijfde lid, Vw j^o art. 48 VV).

De last wordt niet verstrekt dan nadat van Duitse zijde de vereiste toestemming tot overname is gegeven. Indien het hoofd van plaatselijke politie een vreemdeling aantreft, die in aanmerking komt om met gebruikmaking van vorenbedoelde procedure, naar Duitsland te worden verwijderd, dient hij zo spoedig mogelijk contact op te nemen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

Indien de vereiste toestemming tot overname is verleend, worden bij de aan het hoofd van plaatselijke politie te geven last tot uitzetting tevens aanwijzingen omtrent de overgave aan de Duitse grensautoriteiten verstrekt.

Voor de overgave wordt gebruik gemaakt van een 'opdracht tot overgave aan buitenlandse grensautoriteiten', in drievoud, overeenkomstig het model D 36; de overgave vindt plaats door tussenkomst van een daarvoor aangewezen brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee (zie bijlage C 11).

Opgemerkt zij nog dat er voor de Duitse autoriteiten ten aanzien van houders van Duitse reisdocumenten voor vluchtelingen ook een terugnameverplichting aanwezig kan zijn, voortvloeiende uit de bepalingen van de

Europese Overeenkomst inzake de afschaffing van visa voor vluchtelingen (Trb. 1959, 153); zie ook deel B 7, onder 7.4.

10.3.4.4 Doorzending van vreemdelingen, bestemd voor verwijdering naar derde landen

De overeenkomst met de Bondsrepubliek Duitsland bevat een regeling omtrent de doorzending onder begeleiding door elkaars gebied van vreemdelingen, die verwijderd worden naar derde landen.

Omtrent de doorzending dient steeds voorafgaand overleg plaats te vinden tussen het ministerie van Justitie van het desbetreffende Beneluxland en het Duitse ministerie van Binnenlandse Zaken.

Is in een verzoek van de Duitse autoriteiten om doorzending onder geleide van vreemdelingen door Nederlands gebied toegestemd, dan verstrekt de Minister van Justitie van geval tot geval de nodige aanwijzingen aan het hoofd van plaatselijke politie.

In de praktijk zal de hierbedoelde regeling, voor zover het uit Nederland uit te zetten vreemdelingen betreft, alleen van betekenis zijn in geval van verwijdering naar Oostenrijk (zie 10.4.3).

10.4 Verwijdering van vreemdelingen naar Frankrijk of Oostenrijk

10.4.1 Algemeen

In Beneluxverband zijn met Frankrijk en Oostenrijk overeenkomsten gesloten, welke de terugname regelen van wederzijdse onderdanen en van op onregelmatige wijze binnengekomen vreemdelingen, afkomstig uit elkaars gebied, zomede de doorgeleiding van onderdanen van derde landen door ieders gebied.

De teksten van deze overeenkomsten zijn opgenomen in Trb. 1964, 90 en 122, resp. Trb. 1965, 60).

Voor wat betreft de terugname van illegaal binnengekomen vreemdelingen, niet zijnde onderdaan van één der partijen bij de overeenkomst, zijn de desbetreffende overeenkomsten met Frankrijk en Oostenrijk voornamelijk in die gevallen van belang, waarin het voorafgaand verblijf van betrokkenen in de transit-landen België of Luxemburg c.q. Duitsland niet aannemelijk kan worden gemaakt, doch wel het voorafgaand verblijf in Frankrijk of Oostenrijk.

Indien het betreft verwijdering naar Frankrijk dient de medewerking van de Belgische autoriteiten te worden gevraagd met het oog op de doorgeleiding naar dat land; voor de in dit geval te volgen procedure: zie 10.2.3.4.

In geval transit of voorafgaand verblijf in België of Luxemburg dan wel Duitsland wel aannemelijk kan worden gemaakt, dient eerst te worden bezien of de teruggave van betrokkenen aan de Belgische, Luxemburgse of Duitse grensautoriteiten in het kader van de met deze landen gesloten internationale regelingen mogelijk is (zie 10.2 en 10.3).

10.4.2 Voornaamste bepalingen van de Beneluxovereenkomst met Frankrijk inzake het overnemen van personen aan de gemeenschappelijke grens

10.4.2.1 Verwijdering van Franse onderdanen

Frankrijk neemt Franse onderdanen, die uit het Beneluxgebied dienen te worden verwijderd, zonder formaliteiten en zonder tussenkomst van de Franse diplomatieke vertegenwoordiging terug, voor zover vaststaat of aangenomen mag worden dat bedoelde personen de Franse nationaliteit bezitten.

Dit is het geval, indien de vreemdeling houder is van een nationaliteitsbewijs, naturalisatiebewijs, nationaal paspoort of nationale identiteitskaart, ook indien deze documenten ten onrechte zijn afgegeven of sedert ten hoogste tien jaar zijn verlopen.

Het bezit van de Franse nationaliteit kan ook op andere wijze aannemelijk worden gemaakt (bijvoorbeeld op grond van de door de betrokken vreemdeling afgelegde verklaringen).

Indien uit een onmiddellijk door de Franse autoriteiten ingesteld nader onderzoek blijkt dat de betrokkene op het tijdstip van zijn verwijdering niet de Franse nationaliteit bezat, wordt de betrokken persoon van Frankrijk teruggenomen, tenzij Frankrijk op grond van een andere bepaling een verplichting tot overname heeft (zie 10.4.2.2 en 10.4.2.3).

10.4.2.2 Onmiddellijke uitzetting naar Frankrijk

De overname van illegale grensoverschrijders door de Franse grensautoriteiten zal aanstonds dienen te geschieden indien:

- a. de vreemdeling binnen twee weken na zijn binnenkomst in het Beneluxgebied is aangetroffen en
- b. aan de Franse autoriteiten de nodige inlichtingen worden verstrekt op grond waarvan zij kunnen vaststellen dat de vreemdeling inderdaad op onwettige wijze (d.w.z. buiten een doorlaatpost om) de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Frankrijk heeft overschreden.

De verplichting tot overname voor Frankrijk bestaat niet voor vreemdelingen van Duitse nationaliteit. Voor de vaststelling van de onder a bedoelde termijn is bepalend het tijdstip waarop de vreemdeling wordt aangetroffen; de overgave zelf kan eventueel ook op een later tijdstip plaatsvinden, bijvoorbeeld indien tegen de betrokkene eerst een strafrechtelijk onderzoek moet worden ingesteld, of indien diens gezondheidstoestand een belemmering vormt voor zijn onmiddellijke uitzetting.

In zodanig geval dient echter zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen veertien dagen na de illegale grensoverschrijding, aan de Franse grensautoriteiten een voorlopige mededeling te worden gedaan van de voorgenomen uitzetting.

Indien zich geen bijzondere omstandigheden voordoen dient de uitzetting onverwijld te geschieden.

De uitzetting geschiedt steeds vanwege het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar de vreemdeling is aangetroffen en wel door tussenkomst van een daarvoor aangewezen brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee (zie bijlage C 10), met gebruikmaking van een formulier 'opdracht tot overgave aan buitenlandse grensautoriteiten', in drievoud (model D 36).

In dergelijke gevallen dient een overeenkomstige procedure te worden gevolgd als vermeld onder 10.2.3.2.

De uitzetting naar Frankrijk geschiedt door tussenkomst van de Belgische autoriteiten.

De hoofden van plaatselijke politie dienen omtrent de doorgeleiding door België van de vreemdeling tevoren overleg te plegen met de betrokken brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee.

Indien de overname van de vreemdeling door Frankrijk wordt geweigerd, kan de vreemdeling door de betreffende brigade-commandant wederom ter beschikking worden gesteld van het betrokken hoofd van plaatselijke politie.

In een dergelijk geval dient deze nader overleg te plegen met het ministerie van Justitie (zie A 2) omtrent de vraag of de verwijdering van de vreemdeling uit ons land alsnog dient te worden bewerkstelligd c.q. aan welke speciale maatregelen van toezicht de vreemdeling ware te onderwerpen.

Onverwijldde uitzetting is ook mogelijk indien de betrokken vreemdeling houder is van een geldige vergunning tot verblijf voor Frankrijk.

Op vertoon van de verblijfsvergunning kan - eveneens door tussenkomst van de Belgische autoriteiten - overgave aan de Franse grensautoriteiten plaatsvinden.

10.4.2.3 Uitzetting na overleg tussen de bevoegde wederzijdse ministeries

Te onderscheiden zijn de volgende categorieën:

- a. vreemdelingen, komende uit Frankrijk, die op illegale wijze de gemeenschappelijke Benelux-buitengrens met Frankrijk hebben overschreden, terwijl zij in dat land tenminste twee weken (hetzij legaal, hetzij illegaal) hebben verbleven, en die in een periode liggende tussen twee weken en zes maanden na hun binnenkomst zijn aangetroffen;
- b. illegaal het Beneluxgebied binnengekomen vreemdelingen, die korter dan twee weken in Frankrijk hebben verbleven mits zij op wettige wijze dat land zijn binnengekomen.
De legale binnenkomst in Frankrijk kan blijken uit het bezit van een Frans visum of een in het reisdocument geplaatst inreisstempel;
- c. vreemdelingen die het Benelux-gebied op wettige wijze (op grond van een paspoort dat, voor zover nodig, voorzien is van een Benelux-visum) zijn ingereisd, en die op het moment van aantreffen geen voor Frankrijk geldige verblijfstitel kunnen tonen, doch verklaren hun hoofdverblijf in Frankrijk te hebben.

In de bovengenoemde gevallen kan uitzetting naar Frankrijk slechts plaatsvinden na overleg tussen de betrokken wederzijdse ministeries.

In de gevallen genoemd onder a en b dient het verzoek om overname binnen zes maanden nadat de vreemdeling Frankrijk heeft verlaten te worden ingediend; in het onder c genoemde geval bedraagt deze termijn drie maanden.

Uitzetting kan slechts plaatsvinden na daartoe gegeven last van de Minister van Justitie (zie art. 23, eerste lid, Vw j^o artt. 47 VV en 23, vijfde lid, Vw j^o art. 48 VV).

Voor het verkrijgen van de last tot uitzetting dient het hoofd van plaatselijke politie zich in verbinding te stellen met het ministerie van Justitie (zie A 2), zulks met verstrekking van alle relevante gegevens.

De last tot uitzetting wordt verstrekt nadat van Franse zijde toestemming tot overname is gegeven.

Bij het verstrekken van de last geeft de Minister van Justitie het hoofd van plaatselijke politie de nodige aanwijzingen omtrent de overgave aan de Franse grensautoriteiten en de doorgeleiding door België.

Voor de overgave dient gebruik te worden gemaakt van een formulier 'opdracht tot overgave aan buitenlandse

grensautoriteiten', in drievoud (model D 36). De overgave geschiedt door tussenkomst van de daartoe aangewezen brigade-commandant der Koninklijke Marechaussee (zie bijlage C 10).

10.4.3 Voornaamste bepalingen van de Beneluxovereenkomst met Oostenrijk inzake het overnemen van personen aan de grens

10.4.3.1 Verwijdering van Oostenrijkse onderdanen

De Oostenrijkse autoriteiten nemen Oostenrijkse onderdanen, die een van de Beneluxlanden voornemens is te verwijderen, over zonder formaliteiten en zonder tussenkomst van de Oostenrijkse diplomatieke vertegenwoordiging, mits de nationaliteit kan worden aangetoond of aannemelijk kan worden gemaakt.

De Oostenrijkse nationaliteit kan worden aangetoond door middel van een akte van nationaliteit, een nationaliteitsbewijs of een besluit krachtens hetwelk de Oostenrijkse nationaliteit is verworven of vastgesteld; zij kan aannemelijk worden gemaakt door middel van een paspoort of een identiteitsbewijs, afgegeven door de Oostenrijkse autoriteiten, ook indien deze documenten ten onrechte zijn afgegeven of niet langer dan tien jaar verlopen zijn.

Ingevolge deze overeenkomst dient van de voorgenomen verwijdering van Oostenrijkse onderdanen beneden de leeftijd van eenentwintig jaar kennis te worden gegeven aan de Oostenrijkse diplomatieke vertegenwoordiging.

Alsdan dient contact te worden opgenomen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

Indien uit een door de Oostenrijkse autoriteiten ingesteld nader onderzoek blijkt dat de betrokkene op het tijdstip van zijn verwijdering niet de Oostenrijkse nationaliteit bezat, wordt de betrokkene door het betreffende Beneluxland teruggenomen, tenzij Oostenrijk op grond van een andere bepaling een verplichting tot overname heeft (zie 10.4.3.2).

10.4.3.2 Verwijdering van overige vreemdelingen naar Oostenrijk

Vreemdelingen, komende uit Oostenrijk, die op ongeoorloofde wijze het Beneluxgebied zijn binnengekomen na een verblijf van tenminste twee weken in dat land, worden door Oostenrijk teruggenomen.

Het verzoek tot overname van de vreemdeling dient binnen zes maanden na het verlaten van het Oostenrijks grondgebied te geschieden.

Overname door de Oostenrijkse autoriteiten geschiedt

op grond van een door de Oostenrijkse diplomatieke vertegenwoordiging afgegeven laissez-passer. De geldigheidsduur van dit laissez-passer bedraagt twaalf maanden.

Een verplichting tot overname door Oostenrijk bestaat niet voor vreemdelingen van Franse of Duitse nationaliteit.

Indien het hoofd van plaatselijke politie een vreemdeling aantreft die met gebruikmaking van de in de overeenkomst omschreven procedure naar Oostenrijk kan worden verwijderd, dient hij zo spoedig mogelijk contact op te nemen met het ministerie van Justitie (zie A 2).

Indien na het verkrijgen van het benodigde laissez-passer door de Minister van Justitie de vereiste last tot uitzetting wordt gegeven, zal het hoofd van plaatselijke politie tevens worden geïnformeerd omtrent datum en wijze van verwijderen.

Tussen de Beneluxlanden en Oostenrijk is een overeenkomst gesloten inzake het verblijf van vluchtelingen (Trb. 1965, 46); deze overeenkomst voorziet ook in een verplichting van de wederzijdse autoriteiten tot terugname van houders van vluchtelingenpaspoorten (voor de desbetreffende regeling: zie B 7, onder 7.6 en C 38).